

Taki nelojalni in nedomoljubni nameni društva „Pro Patria“ so se tudi pokazali, da je prirejevalni odsek v Tridentu za občni zbor, kateremu na čelu je bil predsednik tridentinske podružnice, advokat dr. K. Dordi, rajši opustil nameravano in uradno naznanjeno okrašenje mesta z zastavami, ker je tamošnji policijski komisariat dovolil okrašenje le s tem pogojem, da se ob enem razobesi na vzvišenem mestu zastava z avstrijskimi državnimi barvami.“

Opozarjamo, da je delovanje tega društva in pa pravi pomen društva „Dante Alighieri“ v Rimu v zadnji budgetni razpravi na drobno opisaval naš poslanec dr. Ferjančič, ne da bi mu bil, razun navzočih Lahov, kedo ugovarjal, toda govornik je govoril, vlada pa je roke križem držala. Treba je bilo še demonstracije z dne 29. junija v Tridentu na Tirolskem, da se je vlada končno ojačila k odločnem koraku.

Ako bi se bilo ravno to zgodilo prav tako v Trstu ali drugod na Primorskem, ne vemo, ali bi ne bile tamošnje merodajne ušesa ostale gluhe, oči slepe in ali bi ne bile tamošnje lahomom naklonjene roke hitele zagovarjati, da so to samo „otročarije“ „brez političnega pomena“. V Tirolah pa je enkrat krepka, brezozirna, toda domoljubna roka segla po veleizdajicah.

S tem storjen je gotovo sila pomenljiv korak za avstrijsko domoljubje, toda precenjati ne smemo tudi te naredbe ne, ker s tem so, ako vlada ne mara delovati dosledno, zatrte samo nekatere lahonske šole, na katerih mesto v kratkem lahko nastanejo druge in s tem so za trenutek nekoliko ostrašeni lahoni, da si ne bodo tako hitro upali, glasno misliti onega za kar delujejo in žive: „Pro Patria“.

Ako vlada hoče, kar ji je sveta dolžnost, ako hoče na Primorskem zatreti protiaustrijsko rovanje, iridentizem, potem ne sme pustiti tamošnjih zvestih Slovencev v rokah in v nasilstvu lahonov, potem mora biti Slovencem braniteljica, dati jim mora postavno narodno prostost, izrekoma mora tržaško občinsko upravo položiti v zanesljive domoljubne roke, bogate podpore za Trst ne sme pokladati v lahonske sedaj gospodujoče roke, potem se bodo še le res videle in čutile vesele posledice razpusta hidre „Pro Patria.“

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — O novem poštnem poslopju v Ljubljani. Dalj časa že se govori o zgradbi novega poštnega poslopja v Ljubljani. Vlada je tudi pri tej zgradbi na stališči, da mora tako poslopje biti na primernem prostoru, katerega pa vedno pričakuje ali zastonj ali vsaj za nisko ceno od dotične občine, in končno pa vlada obeta zgraditi tako poslopje lepo in pripravo, tako da je v kinč mestu. Minuli ponedeljek večer imeli so v Ljubljani bivajoči člani trgovinske

zbornice v navzočnosti dvornega svetnika pl. Koch-a, centr. poštnega inspektorja, in pa še dveh drugih zastopnikov poštnih oblastev, razgovor zaradi primerne stavišča. Kot taka so se imenovala, Lukmanova hiša, Jos. Koslerjev vrt, zvezda, Kušarjeva hiša, Cojzova hiša, Krejsijsko poslopje, Pikelnova hiša in cesar Jožefov trg. Razgovor vrtil se je krog prašanj, kje je središče ljubljanske trgovine, ali na desnem ali na levem bregu Ljubljanice, dalje, kje je pričakovati večjega širjenja mesta ljubljanskega, in končno, kateri ponujenih prostorov je glede na mogočo požrtovalnost ljubljanskega mesta in na pičlo odmerjeno kupnino od strani vlade, za priporočiti vladi. Ob obširnem razgovoru priporočil se je za poštno stavišče cesar Jožefov trg izmed 16 navzočih odbornikov z vsemi glasovi proti 4. glasovi. Tudi mestni odbor izrekel se je za cesar Jožefov trg in je potrební prostor ponudil za 10.000 gld.

— **Razpust lahonskega društva „Pro Patria“** je najimenitnejša dogodba zadnjih dni. Z društvom vred razpušene so vse, mnogobrojne podružnice in šole, katere je društvo ustacovilo. Ker je društvo imelo tudi po izgledu nemškega „Schulvereina“ mnogo pušce za nabiranje prostovoljnih darov, imela so politična oblastva mnogo posla, pospravi vse one puške. O društvu „Dante Alighiere“ piše tirolski list: Pod tem imenom je v Rimu društvo, katero je zgol nadaljevanje društva „Comitato per Trento e Trieste“, katero je Crispi zatrl. Dante rabi se le za znamenje „zjedinjene Italije“ in spominek Dantejev v Trenti, na katerem je bila tudi podoba avstrijskega odpadnika „Pratija“, znamenje skupnosti te dežele z materjo Italijo.

— **Nov Idrijski župan** izvoljen je gospod Franc Didič dosedanji svetovalec, hišnik in obče zelo čislán meščan.

— **Nov dunajski doktor prava** postal je dne 18. t. m. gospod Anton Mahkovec, rojen na Prežganji. — Le tako, urno tako naprej!

— **Višja gimnazija ljubljanska**, ki je bila ena največjih v vsi državi, imela je v minulem šolskem letu 44 učnikov pa 801 učencev, po narodnosti bilo je učencev Slovencev 685, Nemcev 112, laha 2, Hrvat 1, čeh 1. Z odliko je napredovalo 108 učencev, z dobrim redom 481, dvojko je prejelo 63, trojko pa 33 učencev, ponavljati sme izpite 110 učencev, 2 pa smeta izpite delati kasneje. Učnine so plačali v I. polletji 7760 gld., v II. pa 5640 gld. Ustanove je uživalo 145 učencev v skupni svoti 12.054 gld.

— † Bivši vodja ljubljanske realke dr. Mrhal, odlikovan z viteškim križem Franc Jožefovega reda, umrl je minuli teden v Gradcu v 67. letu svojega življenja.

— † Včeraj pokopali so v Ljubljani gospo Marijo Magdaleno Pleiweis roj. Knafel, mačaho pokojnega dr. Jan. viteza Bleiweis-a, znano mojstersko kuharico, ki je v 76. letu umrla po kratki bolezni. Pokojna bila je velika dobrotnica ubogim.

— Gospod St. Welič, oficijal tržaške policije, dolgo vrsto let znana uradniška oseba v Ljubljani, odlikovan je z zlatim križem za zasluge.

— Tržaški škof Glavina je minulo soboto slovesno blagoslovil v navzočnosti dostojanstvenikov in velike množice ljudstva, temeljni kamen za šesto mestno cerkev, glede katere so se vršile znane, malo spodbudljive razprave v tržaškem mestnem odboru.

— Državna gimnazija v Kočevji imela je koncem minulega šolskega leta 90 učencev, izmed katerih je prejelo 5 prvi red z odliko, 61 učencev dobilo je prvi red, 7 drugi in 1 tretji red, 12 jih sme ponoviti izpit iz pojednega predmeta, 5 pa jih je ostalo neocenjenih. Na novo vpisalo se je že 31 učencev.

— Zgradba deželnega gledališča v Ljubljani. Minulo soboto oddajala so se po vloženih ponudbah dela za zgradbo deželnega gledališča ljubljanskega in oddalo se je:

1.) zidarsko delo, razpisano z 67.000 gld. podjetnikom Gustav Tönnies z odpustom 10%;

2.) tesarsko delo, razun odra, razpisano, 5000 gld. podjetnikom Gustav Tönnies z odpustom 15%;

3.) kamnoseška dela razpisana z 12.800 gld. združenim 4 ljubljanskim kamnosekom Ig. Toman in drugi z odpustom 4%;

4.) kleparska dela, razpisana z 6000 gld., kleparjema Nolli in Stadler z odpustom 8%;

5.) Železne tramove in opore razpisane z 5000 gld., G. Winkler-jevim naslednikom v Ljubljani z odpustom 7 9/10%. Ta skupna prihranitev znaša toraj 8787 gld., vrh tega pa je dogovorjeno, da se mora vse zidovje letos pred mesecem novembrom dozidati in kakor mogoče dejati pod streho. Železni strešni oder razpisan je z 19.000 gld. pa se bode oddajal še le sredi prihodnjega meseca. Kurjava, oziroma zračenje, je proračunjeno z 5000 gld. in je že danes gotovo, da ne bode dražja. Vsa potrebščina drži se strogo v mejah proračunjene skupne svote 100.000 gld. Po vsem sme se danes pričakovati, da bode zgradba do druge jeseni gotova.

— Okrajna bolniška blagajnica ljubljanska. V dobi 11 mesecev obolelo je 737 blagajničnih udov, izmed teh 650 moških in 87 ženskih. Umrlo je 23 udov, mej temi 3 ženske. Izplačalo se je bolniščine 5556 gld. 89 kr., bolniških oskrbovalnih troškov 943 gld. 18 kr., voznine 73 gld. 94 kr., pogrebščine 310 gld., zdravniških troškov 2019 gld. 34 kr., za zdravila 1251 gld. 38 kr., za kopelji 89 gld. 75 kr., za terapijske pripomočke 27 gld. 78 kr. in za obeznino 44 gld. 9 kr., toraj skupno 10.316 gld. 35 kr.

— Na mediciničnem in blazničnem oddelku deželne bolnice v Ljubljani je oddati služba sekundarija. — Prošnje naj se pošljejo vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani do 16. avgusta 1890.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Cesarska rodbina zbira se polagoma v Išel-u, kjer se bode zadnji dan meseca praznovala poroka najmlajše cesarjeve hčere. Pa tudi ministri iščejo si odpočitka od rednega, težavnega poslovanja. Ravno se širi tukaj lahko verjetna govorica, da name-rava bivši trgovinski minister, sedanji deželni predsednik Bukovinski, baron Pino, stopiti v stalni pokoj zavolj bolezni na očeh.

Vseučilišna profesorja Fr. Hofman in Victor Ebner imenovana sta člana akademije znanosti.

Na mesto dosedanje najvišje pohvale pri vojaki, priredila se je na povelje cesarjevo mala zlata svetinja s krono, katera se bode dajala pohvaljenim vojakom.

Ogrska. — Ko je vojno ministerstvo vpeljalo v armadi nove puške repetirke, katere je izdelavala znana tovarna v Stajerju na Avstrijskem, hoteli so se tudi ogrski merodanji moške poskušati z avstrijsko obrtjo in najljubše bi jim bilo spodriniti jo, kakor se je to zgodilo n. pr. pri čištenji petroleja, deloma tudi pri izdelavanji sladkorja. Osnovali so pod zaščito tamošnje vlade ogrsko, orožno tovarno, in vlada ji je zagotovila izdelovanje vseh za Ogrsko potrebnih pušk, pa z dostavkom, da mora tovarna izdelati do gotovega, že v lani minulega obroka primerno število pušk za poskušnjo, potem pa v neravno prekratnem času še dalje potrebnih repetirk tako, da bi danes morali že vsi ogerski honvedi (brambovci) imeti nove repetirke. Pa tovarni delo ni šlo spod rok, dvakrat in še večkrat, je moralo vojno ministerstvo tovarni podaljšati obrok. Danes pa dohaja časnikom z Budapešta naslednji brzoglav: ogrska orožna tovarna poslala je vladi 20 pušk za poskušnjo, pa ministerstvo jih je odklonilo kot nerabljive. Opazovati je bilo, izrekoma pri pomenljivejših delih, nenavadno mnogo zlomkov, tako da se je moralo poskušanje ustaviti z ozirom na varnost življenja. S tem, videti je, da je ta poskušnja ogerske tovarne pokopana za dolgo časa.

Belgija. — Pred 60 leti ustanovljeno Belgiško kraljestvo praznuje poleg 60letnice svojega obstanka tudi 25letnico vladanja sedanjega kralja Leopolda.

Tamošnji zastopniki čestitali so kralju, mu dali pri tej priliki na razpolaganje velik kredit za afriško Congo-državo z dostavkom, da jo sme čez 10 let vtelesiti Belgiji. Prirejajo se povodom 25letnice velike svečanosti, pedsinočnim bila je baklada.

Bolgarska. — Turška pripoznala je Bolgarom v Macedoniji tri škofije; to se smatra kot pomenljiv uspeh kneza Ferdinanda.

Španjska. — Kolera še nikjer v Valenciji ne pnehava. Govorica, da bi bil obolel kralj, se uradno preklicuje.